

1. kompetencia Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás		
<p>Szaktárgyi/tanítói alapszak KKK-k: "a képzés célja olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az iskola 1-4. osztályában valamennyi, az 1-6. osztályban legalább egy műveltségi terület oktatási-nevelési feladatainak az ellátására, továbbá megfelelő ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban történő folytatásához. Mindez szervesen illeszkedik a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési kimeneti követelményeiről 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelethez." A tanítók ismereteik alkalmazását illetően alkalmasak – az iskolai oktatás 1-4. osztályában – az idegen nyelv kivételével - valamennyi műveltségi terület oktatási-nevelési feladatainak az ellátására, valamint az 1-6. osztályban legalább egy, kötelezően választott műveltségi területen az oktató-nevelő munkára;</p> <p>– a nevelő-oktató munka tervezésére, szervezésére, a tanulási folyamatok irányítására a tanulási alapkészségek, képességek fejlesztésére;</p> <p>– a 6-12 éves gyermek személyiségének sokoldalú fejlesztésére, az alapkészségek és képességek kialakítására;</p> <p>– a tanítási órán kívüli nevelési feladatok ellátására;</p> <p>– önálló továbbtanulással és szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeik fejlesztésére, és olyan új kompetenciák elsajátítására, amelyek segítségével alkalmassá válhatnak az iskolán belül felelősségteljes munkakör vállalására; képesek a tudás tantervi, műveltségterületi összefüggésekre átgázására; képesek elősegíteni a tanulók tudományos fogalmainak, fogalomrendszereinek fejlődését; megismertetni egy-egy tudományterület szemléletmódját, értékeit.</p> <p>Rendelkenek valamennyi műveltségterület tantárgypedagógiai ismereteivel. Ismerik az egyes műveltségterületek nevelési-oktatási céljait, feladatait, tartalmait, színtereit, műveltségterület-specifikus alapelveit, módszertani eljárásait. Képesek magukat szakszerűen kifejezni mind szóban, mind írásban, valamint pedagógiai kompetenciáikat adaptív és kreatív módon alkalmazni a nevelés folyamatában.</p> <p>- A nemzetiségi szakirányt választó tanítók képesek az 1-6. osztályban a nemzetiségi anyanyelvi nevelésre, az 1-4. osztályban magyar nyelven minden műveltségi terület, valamint a nemzetiségi nyelven oktatott tárgyak tanítására.</p>		
A kompetenciákhoz tartozó indikátorok értelmezése példákkal az adott terület, tantárgy vonatkozásában.		
Indikátorok	Szakterületi/szakspecifikus példák	
	A portfólió alapján	Az óralátogatás alapján
1.1.	Alapos, átfogó és korszerű szaktudományos és szaktárgyi tudással rendelkeznek.	A tanító részt vett olyan továbbképzéseken, melyek egyes szaktárgyak tanításában segítik, szaktárgyi tudását frissítik, korszerűsítik. (Például: Útjelző a matematika tanításához; Az olvasási képesség fejlesztése; Vizuális nevelési műveltségterületi képzés, kooperatív struktúrák stb). Az itt elsajátított ismeretek alkalmazása megjelenik nevelési-oktatási dokumentumaiban, reflexióiban.
1.2.	Rendelkezik a szaktárgy tanításához szükséges tantervi és szakmódszertani tudással.	Az órán és megbeszélésen a tanító biztos pedagógiai és tantárgypedagógiai tudásról, korszerű szakmai szemléletről tesz bizonyosságot, és ezek az óra felépítésében is jól nyomonkövethetők.
1.2.	Rendelkezik a szaktárgy tanításához szükséges tantervi és szakmódszertani tudással.	A tanító felismerteti tanítványaival az ismeretanyag részei között a belső összefüggéseket; erre az óra elemzésekor kitér. A fejlesztési területek, nevelési célok közül a 6 - 12 éves korosztályhoz szorosan kapcsolódókat kiemelten figyelembe veszi. Tantervi, műveltségterületi összefüggésekben, folyamatokban gondolkodik és látta.

1.3.	Fogalomhasználata pontos, következetes.	A tanító biztosan használja a portfólió dokumentumaiban (óravázlat, tervezet, tematikus terv, tanmenet, rendezvénytervek, reflexiók, stb.) a pedagógiai, pszichológiai fogalmakat, valamint az egyes tudományok fogalmait.	A tanítási órán átgondoltan, pontosan, és az életkori sajátosságoknak megfelelően használja a szakszavakat. Jellemző az óravezetésére a szakszerű és szabatos fogalmazásmód, a körülményeknek megfelelő nyelvhasználat és stílusárnyalat szóban és írásban egyaránt. Megkülönbözteti a felismerendő, alkalmazandó vagy definiálandó megközelítési szinteket (pl. bennfoglalás, részekre osztás; az egyes betűelemek megnevezése; hang és betű megkülönböztetése). Az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten, tudatosan törekszik a fogalom kialakítására, fokozatosan a fogalomhasználatra, majd az elsajátítására. Kerüli az elcsúszott fogalomhasználatot.
1.4.	Kihhasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket (a szaktárgyi koncentrációt).	A tanító a tervezés során figyelembe veszi, mire tud építeni a tanulók meglévő tudásából, s ezt mely tantárgy keretében tanulták (pl.: vers ritmizálása és a magánhangzók hosszúságának kapcsolata; hosszú és rövid időtartam megkülönböztetése magyar nyelv és irodalom, valamint ének-zene órán).	A tanító összekapcsolja az adott anyag rész tartalma szempontjából a különböző műveltségterületeket és erre fel is hívja tanítványai figyelmét. (Pl. magyarórán, egy őszi vers feldolgozása során: Hogyan tudnád kiegészíteni, összekapcsolni a most tanultakat a környezetismereti órán tanultakkal?). A fogalmakat, ismereteket egyszerűsítetten, de pontosan közvetíti. Alkalmazza a projekt-orientált feldolgozást (pl. az ősztéma megjelenése őszi szülő versben; környezetismereti órán emberek, állatok és növények élete összel; írásórán őszi vers részleteinek másolása; rajzórán különböző ábrázolások; technika-órán gyümölcssaláta készítése, tálalása).
1.5.	A szaktárgy tanítása során képes építeni a tanulók más forrásokból szerzett tudására.	A tanító az összeállított anyagában rámutat azokra a – tanulócsoporthoz egészével vagy részével – megélt közös alkalmakra, amelyekből a gyermekek közvetlen tapasztalataira építeni tud (pl. osztálykirándulások, táborok, utazások; sportesemények, közös zenei élmények). Az osztályfőnöki programterv, kirándulásterv tudatosan támogatja az adott tanévben elsajátítandó ismeretek élményszerű elsajátítását.	Az órán a tanító felhasználja a tanulók személyes tapasztalatait, együtt (tanulmányi kirándulás, táborok) és/vagy a családi nyaralásokon, kirándulásokon megismert jelenségeket. Épít a filmekre mint szemléltetési lehetőségekre, vagy az interneten megszerzhető önálló ismeretszerzésre. A közösen olvasott vagy érdeklődést felkeltő – s az adott tartalmat bővítő – szépirodalmi utalások megjelenését támogatja.

<p>1.6.</p>	<p>A rendelkezésére álló tananyagokat, eszközöket – a digitális anyagokat és eszközöket is – ismeri, kritikusán értékeli és megfelelően használja.</p>	<p>A portfólióban összeállított dokumentumokból (tematikus tervek, óratervek, reflexiók) kiolvasható, hogy a hagyományos és digitális eszközválasztása tudatos. A tanító az összeállított anyagában rámutat annak jelentőségére, hogy oktatófilmet, fotókat, valóságos tárgyakat mutat be a megértés érdekében (pl. reflexiójában értékeli az alkalmazott tankönyvesaládot, összeveti másokkal, illetve a használt kiegészítésekkel).</p>	<p>A tanító tudatosan és változatosan szemléltet; az órán kitűzött célokhoz és meghatározott feladatokhoz a 6 - 12 éves gyermekek életkorának megfelelően közelít, a tananyagot, és eszközöket ezt figyelembe véve választja ki. 6 - 9 évesen még a tapasztalaton alapuló tanulás, a kreatív játék keretében tett felfedezések, valamint a gyermekekkel és a tanítóval kialakított társas kapcsolatok képezik a legfőbb pedagógiai feladatokat. -Ekkor kevés digitális anyagot használ még a tanító; a tankönyvek egy részét is inkább a gyermekcsoporttal együtt állítja elő. A példatárak, feladatgyűjtemények használata jellemző. 9 - 12 éves korban a példatárak mellett az internet világa is megjelenik, mint az önálló tanulás forrása. Az algoritmikus keresés kiemelése, a természettudományos gondolkodással való összevetése, a szemléltetés egyszerűsége, a képi világ érthetősége és manipulálhatósága is megjelenik az órán. A tanórán a változatos, az ismeretanyagnak és az életkori sajátosságoknak megfelelő taneszközhasználat figyelhető meg.</p>
<p>1.7.</p>	<p>A szaktárgynak és a tanítási helyzetnek megfelelő, változatos oktatási módszereket, taneszközöket alkalmaz.</p>	<p>A választott kerettantervnek és a helyi tantervben rögzítetteknek megfelelően választja meg az alapvető tankönyveket, munkafüzeteket, kiegészítő taneszközöket. Tájékozódik a megjelenő újabb tankönyvekről, segédanyagokról és eszközökről, képes ezek kritikus megítélésére (pl.: tartalmi, nyelvi, esztétikai szempontokból is). Az alkalmazhatóság mérlegelése után dönt a használatról vagy az alkalmazás javasolásáról. Folyamatosan megismeri a megjelenő újabb taneszközöket, digitális anyagokat, és képes a kritikus megítélésre (pl.: tanulás-módszertani szempontból); az alkalmazhatóság mérlegelése után a használatra vagy a felhasználás javasolására. Maga is készít taneszközöket (pl.: tangram); ezeket a mellékletekben megjeleníti.</p>	<p>Fő módszertani megközelítése a szemléltetés és a tevékenységen keresztül ismeretelsajátítás. A tanító cselekedtetéssel, a mozgási memória és/vagy a művészetek által hívja elő az előzetes ismereteket, a tanultakat, illetve alkalmaztatja az ismereteket (pl.: matematikaórán a cselekvő tapasztalatszerzésre, sokféle érzékszervi benyomás szerzésére törekszik). Az absztrakt fogalmak tartalommal való megtöltéséhez tevékenykedtet hagyományos vagy azok alapján (gyermekcsoporttal együtt) készített korongot, számegeyeneset, logikai készletet, színes rudakat stb. Magyar nyelv és irodalomból felhasználja az élmény- és drámapedagógia nyújtotta lehetőségeket. Környezetismeret órán változatos megfigyeléseket, kísérleteket végeztet. Énekórán a környezetben megtalálható anyagokból hangszereket készített és meg is szólaltatja ezeket.</p>

1.8.	Tanítványait önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveli.	A tanító a tanóra tervezése során épít a tanulók konstruáló képességére és problémamegoldó gondolkodására. Él a felfedezettve tanulás lehetőségével.	Megfelelő arányban tervezi a tanóráin a konvergens és divergens gondolkodás fejlesztését. Jellemzően a 6 - 12 éves korban a tanulásirányítás során új ötletekre, próbálkozásra ösztönöz. A tévedést az önálló gondolkodás természetes elemének tekinti (pl.: egyenlet megoldása próbálkozással; példa a problémafelvetésre: hogyan készül a hőmérő?; matematikaórán új művelet, pl. osztás tanításánál: osztással megoldható feladat adása, majd rákérdezés: hogyan számolnád ki?; kombinatorikus feladatok, logikai állítások kipróbálása után következtetések, általánosítások megfogalmazása).
1.9.	Törekszik az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazási lehetőségeinek felismertetésére.	A tanító a tanulók környezetéből, hétköznapi életéből vett példákkal is előmozdítja a megértést; a gyakorlati alkalmazás során az ok-okozati összefüggések felfedeztetésére törekszik. Pl.: környezetismereti órán piaci látogatást tervez bevásárlással, költségvetés készítésével, elszámolással; szüretelés, mustkészítés; növényültetés, csíráztatás.	A tanító az órán új szempontok alapján rendszerezeti az ismeretanyagot, melynek fókuszában a gyakorlati alkalmazás áll. A gyakorlati életben használható példák adása (pl. anyagszükséglet tervezéséhez a területszámítás alkalmazása parkettázás, fűvesítés, tapétázás során; kirándulás vagy erdei iskolai költségek megtervezése, kiszámítása).
1.10.	Tanítványaiban kialakítja az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját.	A tanító munkájában alkalmazza és alkalmaztatja a modern információfeldolgozási stratégiákat, technikákat. Az infokommunikációs eszközök kreatív és adaptív alkalmazására készíti tanítványait. Véleményt alkot és közvetít a kritikus és etikus használatáról. A portfólió dokumentumaiban megtalálható az erre irányuló saját tapasztalat bemutatása.	A tanító törekszik a papír-alapú és az online információk megfelelő feldolgozására és megosztására. A tanórákba olyan feladatokat is beépít, melyek megoldásához szükségesek az online információk (pl. matematikaórán: útvonaltervező használatával a Pécs-Budapest távolság, utazási idő kiszámítása; az iskolai lehetőségeket kihasználva és/vagy szülővel való közös feladatvégzést indítványozva). Felhívja tanítványai figyelmét az online információszerzésben, internethasználatban rejlő veszélyekre.

2. kompetencia: Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók		
<p>Szaktárgyi/tanítói alapszak KKK-k: "Képes a pedagógiai munka átfogó és részletekbe menő, a feltételek árnyalt elemzésén alapuló megtervezésére; a tapasztalatok reflektív módon történő elemzésére, értékelésére.</p> <p>Ismeri az alap-, a keret- és a helyi tantervek vonatkozó előírásait, ezek ismeretében képes az adott tanulócsoporthoz képesti képességeihez, lehetőségeihez, érdeklődéséhez igazodó műveltségterületi tartalom- és/vagy fejlesztéscentrikus (tanmenetek, tematikus óratervek) összeállítására. Képes figyelembe venni a vonatkozó kompetenciaterületek fejlesztési követelményeit, ugyanakkor képes alkalmazkodni az egyéni, illetve a közösségi igényekhez is, egyensúlyt tud tartani a közvetítendő műveltséganyag követelményei és a fejlesztő feladatok között. Képes a tanórai és a tanórán kívüli (szakköri, napköziotthonos vagy iskolaotthonos) munka tervezésére. Jártas az info-kommunikációs eszközök kreatív és adaptív alkalmazásában."</p>		
A kompetenciákhoz tartozó indikátorok értelmezése példákkal az adott terület, tantárgy vonatkozásában.		
Indikátorok	Szakterületi/szakspecifikus példák	
	A portfólió alapján	Az óralátogatás alapján
2.1.	<p>A célok tudatosításából indul ki. A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat, az intézmény pedagógiai programját.</p>	<p>Az órát követő megbeszélésen meggyőző elemzést ad a tanító arról, hogy a tervezés, a célkitűzés, az elvárt tudás mélysége, a folyamatok szervezethez összhangban van a tantervi előírásokkal, a pedagógiai programmal. Az ismeretanyag elsajátítását és a képességfejlesztést egységes folyamatnak tekinti. A tapasztalatokat reflektív módon elemzi, értékeli; körvonalazza, hogyan használja fel mindezt a következő tervezési fázisban.</p>
2.2.	<p>Pedagógiai munkáját éves szinten, tanulási-tanítási (tematikus) egységekre és órákra bontva is megtervezi.</p>	<p>A tanító témákban dolgozza fel a fejlesztést szolgáló tartalmakat. Például 3. osztályban a mese tématervet több órára bontva megtervezi: megfigyelteti a mesei sajátosságokat (szereplők, beszélő nevek, mesebeli helyszín, meseszámok, mesei formulák, jellegzetes mesekezdés és -befejezés, stb.), tervezi összefoglalást, ellenőrzést és értékelést. Az adott tanóra előrevivő az elemzésben kifejtett tárgyi, pedagógiai célból, a tanulók számára rögzíthető és rögzített formában. Az óra egységei egymásra épülnek és szorosan kapcsolódnak egymáshoz</p>

2.3.	Komplex módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a tanulók előzetes tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az oktatási környezet lehetőségeit, korlátait stb.	A tanító a 6 - 12 éves korosztály sajátosságait figyelembe véve inkább a tevékenységközpontú eljárásokat részesíti előnyben. A tanulók előzetes tudását felhasználja, a komplex folyamatban a képességfejlesztést szolgálja. A tervezésben nagy hangsúlyt fektet a tanulócsoporthoz sajátosságainak figyelembe vételére (pl.: képességek, a csoport szociokulturális összetétele).	A tanító által adott feladatok nehézségi fokukban igazodnak a tanulók tudás- és fejlettségi szintjéhez. Tanítói kommunikációjában alkalmazkodik a tanulók megértéséhez, és összhangot teremt a tudományos és tanórai szakterminológia között. A tanítási órán a feladatok egymásra épülnek.
2.4.	Célszerűen használja a digitális, online eszközöket.	A digitális eszközök alkalmazásában figyelembe veszi a műveltségterületi sajátosságokat, a tanítási célokat és a helyi viszonyokat (számítógépes ellátottság, tantermi felszereltség, projektorok, internetkapcsolat). A bemutatott, összegyűjtött fejlesztési feladatoknak, az ezt szolgáló tartalmaknak és a helyi lehetőségeknek a függvényében dönt a megfelelő eszközhasználatról; öncélúan nem alkalmaz digitális eszközöket.	Az órai digitális eszközhasználat funkciója lehet szemléltetés (pl. animációs filmmel egy folyamat megértését segíti; környezetismeretből a hagyma fejlődésének a bemutatása; rajzórán művészeti alkotások bemutatása). Az elsődlegesen alkalmazott, közvetlen tapasztaláson nyugvó szemléltetés mellett a tanító él a digitális eszközök, online tartalmak adta lehetőségekkel, azokat céljainak megfelelően alkalmazza az érdeklődés felkeltésében, a jelenségek bemutatásában (pl. a tanító a kísérletezés és közvetlen megfigyeltetés módszerével mutatja be a víz halmazállapot-változásait, modellezi a csapadék keletkezését, utána digitális eszközök segítségével bemutatja, hogyan történik a víz körforgása a természetben).
2.5.	Az órát a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel.	A tanító minden összegyűjtött anyaga – mely a pedagógiai folyamatba épül – felépített, megtervezett; célkitűzése megfogalmazott, eredményessége megfogalmazható, mérhető, értékelhető. Formája, tartalma, felépítése, az alkalmazott módszer sokféle lehet, a pedagógiai céloknak megfelelően. Az ismeret- és fogalomkialakítás lépései kidolgozottak és egymásra épülnek. Az egyes szakaszai logikusan kapcsolódnak egymáshoz, a pedagógus mégis rugalmasan alkalmazkodik a változó körülményekhez.	A tanító a tanórán a funkciónak megfelelő didaktikai lépéseket követi. Algoritmusként alakítja ki és gyakoroltat (pl.: matematikai műveletek algoritmusa; természettudományi megfigyelések algoritmusa; összehasonlítások és megkülönböztetések; elemi mérések; kísérletek). Az óra szakaszai logikailag egymásra épülnek (pl.: fejszámolás – írásbeli művelet – szöveges feladat). Ha a cél a szövegértő képesség fejlesztése, az óra felépítése az egésztől a rész felé halad, majd újból az egész megalkotása következik (új minőségben). A tanító az időkeretet arányosan használja fel.

2.6.	A tanulók tevékenységét, a tanulási folyamatot tartja szem előtt.	A tanító tervezőmunkájában és reflexióiban a tevékenység- és a fejlesztésközpontúság a meghatározó. Az összegyűjtött munkákban található projekt-orientált feladat.	A látott órán tanulói cselekvésre épül a tapasztalatszerzés. Az absztrakció útjának többszöri oda- és visszafelé való bejárása segíti a gyermeket a sejtések megfogalmazásában vagy a fogalmak konstruálásában. Az eljátszás, kirakás, leegyszerűsítő lerajzolás, jelekkel való megjelenítés és jelek olvasása egymásra épül. Felhasználja a tanulóközpontú módszereket (pl.: kooperatív technikák, vita, közvetlen szemléltetés), a tanulóközpontú munkaformákat (egyéni, páros, csoportos munka).
2.7.	Használja a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.	A tanító nevelési-oktatási dokumentumaiban a páros és csoportmunka: minden esetben a szociális kompetencia fejlesztését szolgálja. Például cél lehet: a másokra való odafigyelés, türelem, együttműködés, empátia, társas kommunikáció fejlesztése. A szociális képességek fejlesztése a tanórákon kívül, egyéb tevékenységeknél is megfigyelhető. pl.: kirándulás, szabadidős program.	Az órán páros, csoportos, ill. kooperatív munkaformát szervez. A csoportalkotás szempontjait ismerteti a megbeszélésen. A gyerekek egymásnak nyújtanak segítséget az órán. A másik helytálló véleményét elfogadó magatartást alakít ki. A választott módszerek támogatják a más véleményt elfogadó attitűd kialakítását.
2.8.	Alkalmazza a differenciálás elvét.	Megtervezi és megszervezi a differenciálás célokhoz illeszkedő módját: van olyan tanuló, aki tevékenységgel, mások absztrakcióval végzik el a feladatot (pl.: mennyiségi differenciálást tervez, figyelembe véve a tempóban lévő különbséget).	Megjelenik a tanórán a gyermekek számára a választék és a választhatóság a feladatokban és a munkaformákban egyaránt. Megfelelő szerepet szán az egyéni munkavégzésnek a tanórai feladatok arányában. Választható feladatokkal öndifferenciálást alkalmaz: mérés, átváltás eszközhasználattal vagy anélkül (színes rúd, mérőszalag); lassabban haladóknak kevesebb feladat kijelölése, rövidebb terjedelmű szöveg. Különböző tanulási stílusú tanulókhöz is igazodik a gyakorlattípusok megtervezésekor. Változatosan, az óra céljainak és a tanulócsoportnak megfelelően alkalmazza a differenciálás módjait: mennyiségi, minőségi; egyéni-, csoport- és rétegmunka.
2.9.	Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására.	A tanító a tanulók motiválására tudatosan tervez változatos tevékenységi formákat; adaptív vagy kreatív megoldásra ösztönző feladattípusokat (pl.: maga a feladat érdekes, izgalmas, figyelemfelkeltő a tanulók számára).	A látott órán pl. a tanulók kíváncsiságának felkeltésével motivál. A tanító alapvetően a tanulók tevékenységén alapuló tanulási folyamatot valósít meg, ezzel aktivizál minden tanulót. Kihhasználja a kínáló motiválási lehetőségeket, pl. ünnepkörök: hűsvéthez kapcsolódó szöveges feladatok, számítások. (matematikaóra).

2.10.	Tudatosan tervezi a tanóra céljainak megfelelő stratégiákat, módszereket, taneszközöket.	A tanító a céltervezés részeként dönt a megfelelő stratégiákról, tudatosan szemléltet, választ módszereket, taneszközöket, választja ki a megfelelő munkaformákat. Reflexióiban kitér arra, hogy a választott stratégiák, módszerek, eszközök hogyan illeszkednek a folyamatba (pl. cél: a felszíni formák jellegzetességeinek megismertetése, szemléltetés: különböző tájak bemutatása (IKT), munkaforma: páros, taneszköz:térkép, feladat: tanítói megfigyelési szempontok alapján állítások megfogalmazása).	A tervezés során a fejlesztés céljának alárendelve határozza meg a stratégiát, módszert és taneszközt (pl. ha a cél az írásbeli kommunikációs készség fejlesztése, akkor ennek megfelelően választ stratégiát). Óraterve informatív. Az óra egyes lépései koherens egészet alkotnak, amelyet a lépések közti, jól megtervezett átmenetek biztosítanak. A szemléltetés célirányos, változatos. Az időtervezés teljesíthető, arányos a beosztás. A tudatos tervezés mellett is képes a változtatásra; ezt indokolja a megbeszélésen.
2.11.	Többféle módszertani megoldásban gondolkodik.	Módszertani ismeretei gazdagok. Változatos, korszerű módszereket alkalmaz; azokat tudatosan, az óra céljainak és feladatainak maximális figyelembe vételével, az életkori sajátosságokhoz igazodva választja ki. Például a reflexióban indokolja, hogy tudatosan választott projekt-orientált feldolgozást a Mátyás király korabeli élet megismeréséhez: mondákat, korabeli ábrázolásokat használnak fel, reneszánsz palotát építenek papírelemekből, kódexborítókat terveznek, ételeket készítenek a gyerekekkel.	A tanóra megtervezésében, megvalósításában tekintettel van a különböző tanulói összetételű osztályokra, a feltételek és motivációk együttesének figyelembe vételével választ célirányosan változatos módszertani kultúrájának lehetőségeiből (pl. az óramegbeszélésen indokolja, hogy a rajz- és a technikaórán többféle megoldási mód, eszköz- és témaválasztás közül tudatosan választott).
2.12.	Terveit az óra eredményessége függvényében felülvizsgálja.	A tanító további tervező tevékenységét a saját eredményességének elemzése befolyásolja. A portfólióban szereplő reflexióiban kitér azokra a megoldásokra, amelyek munkájában fejlődést, eredményes változtatást jelentettek. Elemzi a pedagógiai folyamatot, feltárja a tervezés és a megvalósítás közötti eltérés okát és utal a módosítási terveire is. A reflexiókban a fejlesztési céljait is meghatározza.	A tanító az órát értékeléssel zárja, melynek során utal az eredményességet befolyásoló tényezőkre. Az elemzésben kitér - más szempontból - pl. a szemléltetés láthatóságára, problémamegoldásának módjára; eléggé előkészítette-e az eszközhasználatot, helyes volt-e az időterve, a tanulócsoport kiválasztásának szempontja, a magyarázatának az érthetősége, stb. Az óra eredményességének alapján kifejti, hogy a további tervezésben milyen megoldási lehetőségeket lát megfelelőnek. A levont tapasztalatoknak, eredményeknek megfelelően határozza meg a következő tanóra fejlesztési céljait.

3. kompetencia: A tanulás támogatása			
Szaktárgyi/tanítói alapszak KKK-k: "Képes a hatékony tanulási környezet kialakítására, a tanulási folyamat iskolai, valamint iskolán kívüli összetevőinek szoros összehangolására, az egyes műveltségterületeken folyó nevelés különféle eljárásainak, eszközeinek hatékony, kreatív, integrált alkalmazására. Képes a tanulók önálló olvasói tevékenységeinek támogatására. Ismeri, illetve tudja alkalmazni az oktatásban-nevelésben az egyéni, valamint a közösségi motiválási technikákat, a tanulói kommunikációt támogató eszközöket, a visszacsatolási mechanizmusokat. Az egyetemes emberi és nemzeti értékek, az erkölcsi normák tiszteletével, az esztétikai értékek iránti fogékonysággal, környezettudatos magatartással rendelkezik. Tudja alkalmazni korszerű ismereteit a személyiségfejlődés és -fejlesztés pszichológiai tényezőiről, ismeri a 6-12 éves gyermekek sajátosságait. Ismeri, valamint alkalmazza a modern információfeldolgozási stratégiákat, technikákat az ismeretbővítés folyamatában."			
A kompetenciákhoz tartozó indikátorok értelmezése példákkal az adott terület, tantárgy vonatkozásában.			
Indikátorok		Szakterületi/szakspecifikus példák	
		A portfólió alapján	Az óralátogatás alapján
3.1.	Épít a tanulók szükségleteire, céljaira, igyekszik felkelteni és fenntartani érdeklődésüket.	A tanító épít a tanulók spontán kíváncsiságára. Érdekes, motiváló feladatot ad (pl.: projekt-produktum a <i>Lúdas Matyi</i> mesejáték előadása, díszletek, jelmezek elkészítésével; IKT-eszközök alkalmazása, játékba ágyazott tapasztalatszerzés; rejtvény-feladványok).	A tanórán az érdeklődés fenntartásának alapvető módszere a tevékenykedtetés, az életkori sajátosságnak megfelelő optimális tevékenységváltás, sokféle érzékszerv bevonása, a játék. Például: tájékozódás könyvtár-könyvtárhasználat témában (viselkedési szokások, kézikönyvtár, fogadópult, katalógus, szabadpolc) a könyvtáros kikérdezésével, piktogramok értelmezésével, szótári szómagyarázat készítésével, a helyszín felderítésével. A tanultak gyakorlása idegenvezetéssel.
3.2.	Figyelembe veszi a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén igyekszik változtatni előzetes tanítási tervein.	A tanító igyekszik a tervezeit úgy elkészíteni, hogy azokban szükség esetén legyen a változtatás lehetősége. Feltüntet olyan feladatokat, amelyeket szükség szerint elhagyhat vagy beemelhet. (Pl. óratervében szerepel olyan játék, tevékenység, rejtvény, amit szükség esetén alkalmazhat, ill. elhagyhat.) A reflexióban indokolja a tervezettől való eltérés okait; azt, hogy miként alkalmazkodott a tanulók aktuális pszichés állapotához (pl.: ha a csoport jellemzésénél kiderül, hogy a tanulók többsége erős impulzivitást mutat, akkor a kivonás, elvétel, adósság tanítása általában nehezebb). Ezeket az összefüggéseket megmutatja a tanító írásos munkájában.	A tanító rugalmasan vezeti az órát, alternatívákban képes gondolkodni, többféle órai és otthoni feladatot tervez. A játékok, mozgásos tevékenység beiktatásával csökkenti a fáradtságot. Pl.: írásórán mondókával kísért mozgássor beiktatásával csökkenti a monotonitást. Reggeli beszélgetőkör segítségével ismeri meg a tanulók aktuális érzelmi állapotát. Tanóráiba bevezető (ráhangoló), pihentető, levezető játékokat, mozgásos feladatokat épít be.

<p>3.3.</p>	<p>Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalomteli légkört alakít ki, ahol minden tanuló hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra.</p>	<p>A kompetenciák mérését a tanulói önfejlesztésre használja, viszonyításul a fejlesztéshez. Pozitív visszajelzésekkel erősít. Értékelése fejlesztő, reflektív, ezzel lehetőséget teremt az önértékelés fejlesztésére is.</p>	<p>A látott órán szabad volt kérdezni és hibázni is. A hibajavításba bevonja a tanulót, ill. a társakat. A hibázást természetesnek veszi, kommunikációjával megelőzi az elítélő megnyilvánulásokat (pl.:a tévedést a tanuló rávezető kérdések segítségével maga helyesbíti). A tanító nem tesz türelmetlenségből fakadó megjegyzéseket. Közvetlen, de nem személyeskedő atmoszférát teremt, tisztázott szerepviszonyokkal. Visszajelzései a pozitív megerősítést szolgálják: pl. nem azt kérdezi, hogy "hány hibád lett?", hanem azt, hogy "hány megoldás lett jó".</p>
<p>3.4.</p>	<p>A tanulást támogató környezetet teremt például a tanterem elrendezésével, a taneszközök használatával, a diákok döntéshozatalba való bevonásával.</p>	<p>A portfólióban megjelenő fotókon látható terem elrendezése a többirányú kommunikációt támogatja és az életkori sajátosságokhoz igazodik; a gyerekek által használható eszközök (kézikönyvek, szótárak polcon, mérlegek, golyós számoló vagy mágnesek, stb.) kézközelben vannak. A terem rendezett, a dekorálás átgondolt, célszerű, aktuális, a gyerekek munkáit tartalmazza.</p>	<p>Az ülésrend a gyerekek közötti egyenrangú kommunikációt, az interaktív módszerek alkalmazását szolgálja (pl.: közös tér: játszószőnyeg, nagyobb üres terület, páros és csoportos, ill. kooperatív feladatok megoldására alkalmas asztaltársaságok). Lehetőséget teremt a differenciálásra, az egyéni, páros és csoportos feladatvégzésre, a táblavázlatok alkalmazására, helyi adottságok szerint a vetítésre, a digitális eszközök alkalmazására. A tanulókat ösztönzi kommunikáció kezdeményezésére. A tanulók megformált szövegben történő kommunikációját támogató légkört alakít ki. A tanulást támogatja a tanulók döntéshozatalba való bevonásával is. A tanterem dekorációja segíti az aktuális tananyag feldolgozását, pl. az állandó szemléltető eszközök, tablók koherenciában vannak az adott évfolyam elsajátítandó ismeretanyagával. (magyarórán: a tananyagnak megfelelő nyelvtani táblák; matematikaórán: a számkörnek megfelelő számegegyenes, stb).</p>
<p>3.5.</p>	<p>Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára, pl. webes felületeket működtet, amelyeken megtalálhatók az egyes feladatokhoz tartozó útmutatók és a letölthető anyagok.</p>	<p>Jól szerkesztett feladatlapokat készít a tanító, érthető, követhető utasításokkal, beiktatott önellenőrzési lehetőséggel (pl.: előre kitöltött feladatlap). Van megoldókulcs az önellenőrzéshez és önellenőrzést rejtő feladatmegoldás (pl.: értelmes szó képezhető a feladatok megoldásából).</p>	<p>A tanító a tanulók életkorát, képességeit és az óra céljait figyelembe véve sokféle eszközt biztosít. Az órán az eszközöket segédletként használhatják a gyerekek direkt tanítói utasítás nélkül is (pl.: matematikadoboz rudakkal, mérőszalaggal, játékpénzzel, számkártyákkal, koronggal, pálcikával, logikai készlettel, tükörrel, hőmérővel, műanyag órával, dobókockával; <i>Helyesírási tanácsadó szótár</i>; külön borítékban bárki számára elérhető időkitöltő feladatok az adott tantárgyhoz kapcsolódóan).</p>

3.6.	Kihhasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására.	A korszerű és változatos tanulásmódszertani ismeretek, tanulási stratégiák a tanmenetben, a tematikus tervekben és az óratervekben tudatosan tervezettek (pl.: a szöveges feladat megoldásának stratégiája vagy az analízis/szintézis aránya és ezek gyakoroltatása).	Az órán előzetesen megbeszéljük az ajánlott tanulási stratégiát. Ilyen a vers tanulásának módja; a felkészülés a szóbeli felelésre; algoritmust követő tanulás (a búza növény bemutatása 4. osztályban); lényegkiemelés aláhúzással; szöveges feladat megoldása a megoldás menetének algoritmusa szerint; kulcsszavak vagy a lényegét összefoglaló kifejezések, mondatok kiemelése; nyelvtanból analógiás sorok írása szabályhoz; gondolattérképek, tárgyvázlatok használata. Önálló tanulás (házi feladat) tanulási stratégiájának kialakítása: írásbeli után a szóbeli; könnyebbtől a nehezebb felé, stb
3.7.	Felismeri a tanulók tanulási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra.	A csoportjellemzőnek megfelelően tervezi az optimális fejlesztési, tanulási utakat a tanító (pl. vizuális, mozgásos, auditív, logikai, verbális, praktikus, intra- vagy interperszonális úton való tanulás; zeneiség, ritmus megragadása, térlátás erőssége). A fejlesztési tervekben megjelenik a tanulási probléma besorolása és az állandó, illetve alkalmi segítségadás módjának és mértékének leírása. (Pszichológus, logopédus, fejlesztőpedagógus bevonása, képességfejlesztés vagy tantárgyi megsegítő korrepetálás). Szakvéleménnyel rendelkező tanulók esetén a szakvéleményben leírtakat ismeri, betartja.	A tanuló tanulási problémájának megfelelő feladatot tervez (pl.:szövegértő képesség problémája esetén felolvassa, kisebb egységekre bontja a szöveges feladatot; figyelemzavaros gyermeknél gyakori feladatváltást tervez; hosszabb megoldási időt biztosít). Tanórákon a szakvéleménnyel rendelkező tanulók esetében alkalmazza a javasolt egyéni megsegítés módjait.
3.8.	Tanítványaiban igyekszik kialakítani az önálló ismeretszerzést, kutatás igényét. Ösztönzi a tanulókat az IKT-eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában.	A tanító igyekszik felkelteni a kíváncsiságot; olyan tevékenységeket tervez, amelyekkel ösztönzi az önálló ismeretszerzést (pl. egyszerű kísérletek, gyűjtőmunka, projektmódszer, a 3-4. évfolyamon könyvtári gyűjtő tevékenység). Bevonja az önálló ismeretszerzés lehetőségei közé az IKT-eszközöket is, figyelembe véve az életkori sajátosságokat. Célja ezzel a kutatási igény felkeltése, nem maga a tartalom. Igénybe vesz keresőprogramokat. Kijelöl internetes anyaggyűjtési feladatokat. Tájékoztodik az elektronikus könyvtárakban. Tudatosítja a forráskezelés etikai normáit. Kijelöl prezentációkészítő feladatokat. Igény szerint közreműködik közösségi tanulói oldalak létrehozásában.	Egy-egy kiegészítő vagy háttér-ismeret/fogalom feltérképezését a gyerekekre bizza. Könyvtári feladatot ad. Gyakorlaton keresztül mutatja be az internet lehetőségeit az ismeretszerzés folyamatában (pl.:a kaptafa és a sámfa közötti különbség bemutatása). A rendelkezésére álló IKT-eszközök tanulói használatát beépíti a tanórákba (információkeresés, feladatmegoldás, stb.).

4. kompetencia: A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

Szaktárgyi KKK-k: "Szaktárgyi/tanítói alapszak KKK-k: Képes a tanulói személyiség sokoldalú fejlesztésére, az egyes műveltségterületi tartalmak helyére és szerepére a tanítás - nevelés folyamatában. Tudja adaptív módon alkalmazni az egyes tantárgy-pedagógiai metódusok speciális alapelveit, eszközeit és eljárásait. Képes felismerni és a tanításban adekvát módon figyelembe venni a tanulók hátrányos helyzetéből adódó sajátosságokat. Egyéni eljárásokat alkalmaz a hátrányos helyzetű tanulók képzésének és a tehetséggondozásnak a folyamatában. Képes a 6-12 éves gyermek személyiségének sokoldalú, differenciált fejlesztésére, az alapkészségek és képességek kialakítására; előítéletmentes, s törekszik a multikulturális és interkulturális nevelésre.

A nevelés folyamatában képes a tanulói személyiség fejlesztésére, a tartalmakkal való egyéni találkozás, a motivált megértés révén és érdekében. Képes a személyiség értelmi, érzelmi, testi, szociális és erkölcsi fejlődéséről való elképzelések megismerésére, hasznosítására a fejlesztés folyamatában."

A kompetenciákhoz tartozó **indikátorok értelmezése példákkal** az adott terület, tantárgy vonatkozásában.

Indikátorok		Szakterületi/szakspecifikus példák	
		A portfólió alapján	Az óralátogatás alapján
4.1.	Munkájában a nevelést és az oktatást egységben szemléli és kezeli.	A tanító a tervezés során felhasználja az egyes műveltségterületek tartalmában rejlő komplex lehetőséget a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztésére. A tanulók kreativitásának vagy sokirányú önkifejezésének fejlesztése bármely tantárgyban megvalósítható. Tudatosan keresi a különböző műveltségterületek tartalmában az egészséges életmódra, a takarékosagra, fenntarthatóságra, a kritikai gondolkodásra nevelés lehetőségét.	A tanító felhasználja az emberi kapcsolatok példáit pl. a népdalokban, szépirodalmi vagy képzőművészeti alkotásokban; esztétikai élményt kínál műalkotások bemutatásával.
4.2.	A tanulói személyiség(ek) sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan tárja fel.	Portfóliójában szerepelnek például hospitálási feljegyzések, tanulási sajátosságokat vizsgáló tanulói vagy tehetségjegyeket feltáró érdeklődéstérkép, tehetségtérkép, szülő kérdőív. Informálódik a gyermekkel foglalkozó segítő szakemberektől (gyógy pedagógus, fejlesztő pedagógus, gyermekorvos, logopédus, pszichológus, stb.). Szükség szerint szociometriát készít, mellékel vagy játék közben megfigyeli a kudarctűrő képességet, versenyben a stressz hatását a tanulóra, olvasmányélmény bemutatásával az érdeklődési körét, vitában az indulatkezelést, stb.; mindezt mellékel az összegyűjtött anyagához.	A tantárgy-specifikus alapelveket, eszközöket, eljárásokat felhasználja az egyéni bánásmód lehetőségeiben is. Figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, előképzettségét, intellektuális környezetét, különösképpen a nyelvi hiányt és hátrányt a befogadáshoz. Egyéni eljárásokat alkalmaz a hátrányos helyzetű tanulók képzésében, a felzárkóztatásban és a tehetséggondozásban; minderről a megbeszélésen beszámol. A tanító felhasználja az együttműködésre ösztönző módszerekben és munkaformákban rejlő lehetőségeket a a tanulók megismerésére és a személyiségfejlesztésre.

4.3.	A tanuló(k) személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléli.	A tanító nem állít fel végleges kategóriákat; a képességek minősítésétől tartózkodik. A tanulók aktuális jellemzőit a tartalmi vagy a fejlesztési fókuszhoz rendeli alá, a nevelő -oktató munka kiindulópontjának tekinti, a tanulók személyiségének fejlődésben való szemlélete határozza meg pedagógiáját (pl. értékelésében a tanulót önmagához viszonyítja). Szöveges értékelést alkalmaz.	A tanító a tanítási óra elemzése során kitér a differenciálás mikéntjére, elvére, s főként az okaira (pl. ha ismeret-elsajátítási folyamatban gondolkodunk, a meglévő ismeretek szintjéről a látott órát megelőzően vagy annak részeként tájékozódott). Ennek alapján mennyiségi és minőségi alkalmazkodást hajt végre a feladatok szintjének kiválasztásakor: a gyermekek egy-egy halmazának az elemi tényektől a megértésig, másoknak az alkalmazásig juttató példákat, gyakorlatokat adott, esetleg az elemzést, szintetizálást segítő feladatokat tervezett. Érthetően fogalmazza meg a tanulónak a fejlődése irányát. A tanórai értékelései árnyaltak, ezek során a tanulóknak is visszajelzést ad a fejlődésről.
4.4.	A tanuló(k) teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájának kibontakoztatására törekszik.	A tanító a saját gyakorlatból hozott esetelemzésekkel, beszámolókkal rendelkezik egy-egy tanuló fejlődéséről, autonóm viselkedéséről: az egyén önállóságáról, felelősségteljes aktivitásáról, kezdeményezőképeségéről (pl. iskolaújság, sport, zene/énekar, vizualitás kifejezés módjai). Feladataiban teret ad az önálló kezdeményezésnek (pl. érdeklődés alapján választható feladat, határidőre beadandó önálló otthoni munka, versenyre felkészülés).	A tanító az órán olyan feladatokat is ad, amelyek segítik a személyiség-fejlesztést, pl. a tanítási órán a gyerekek ötleteket adhatnak egy-egy probléma megoldására vonatkozóan (metakogníció). Testnevelési órán a sportjátékok előkészítése során kitarást, együttműködést, figyelmet és fegyelmet fejleszt. Választható feladatot kínál fel, választási lehetőséget biztosít a feladatmegoldásban. Tanítási órákon adott feladatai az ismeretátadáson túl a nevelési helyzetek kihasználására is alkalmasak.
4.5.	Felismeri a tanulók tanulási vagy személyiségfejlődési nehézségeit, és képes számukra segítséget nyújtani vagy más szakembertől segítséget kérni.	A tanító a kiemelt figyelmet igénylő tanulókat felismeri, a felmerülő problémákat észleli. A szakszerű segítségnyújtás útjait alkalmazza a beilleszkedési és tanulási nehézségekkel küzdő, a sajátos nevelési igényű, és általában a különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében; a hátrányos helyzetű tanulók hátránykompenzálásának módját megkeresi; a szakszolgálatok és a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjainak munkáját igénybe veszi.	Például: felismeri és kezeli a szövegértési képesség nehézségével küszködő tanulókat. Felolvassa a szöveges feladatot, rajzzal, eljátszással segíti a megértést. Például: a szorongó gyerekekre nem hívja fel órán a társak figyelmét. Figyelemzavar esetén ügyel a gyakoribb a feladatváltásra. Például: ügyel a balkezesek ültetésére.
4.6.	Különleges bánásmódot igénylő tanuló vagy tanulócsoporthoz számára hosszabb távú fejlesztési terveket dolgoz ki, és ezeket hatékonyan meg is valósítja.	Tervező munkája során a tanító épít pl. a szakértői véleményben leírtakra, valamint a munkája során alkalmazott, célzott megfigyelésre. Megtalálható anyagai között tehát egyéni fejlesztési terv vagy fejlesztési cél- és feladat-kijelölést tartalmazó tanulói dokumentum; apró lépésekre bontott képességfejlesztő feladatsor a fokozatosság jól felismerhető jeleivel; szakköri vagy tehetséggondozó foglalkozássor tematikája, s a fentiekhez csatlakozó reflexiók.	A tanító hatékony tanulás-szervezési eljárásokat alkalmaz a különleges bánásmód-specifikusságnak megfelelően (pl. párban történő, csoportbontásos tanulás). Szükség esetén alkalmazza az egyéni fejlesztési terveket (pl.: a tanórai munkájában az idegenajkú tanuló fejlesztése érdekében); a tanítási órán differenciált feladatot ad a BTM-es, SNI-s gyerekeknek; a tehetséges tanulók számára is külön feladattal készül.

4.7.	Csoportos tanítás esetén is figyel az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására.	A tanító a tevékenység-központúság fejlesztési lehetőségeit alkalmazza főként; a tanulási algoritmusokat szisztematikusan alakítja. Kiemeli az olyan nevelési, tanulási környezet kialakítására tett kísérleteit, amelyben a tanulók értékesnek, elfogadottnak érzhetik magukat.	A taníthatóság-tanulhatóság érdekében, ha szükséges, a tanító átszerkeszti a felhasznált tartalmakat. A tanulók személyiségét, értelmi, érzelmi szintjét, érdeklődését szem előtt tartva választ a szakmai, módszertani lehetőségek közül (pl. a mese eljátszását tervezi síkbábokkal). Az egyéni érdeklődés alapján osztja szét a feladatokat, így mindenkit sikerélményhez juttat (pl. báb tervezése, készítése, a szerepek szétosztása, megtanulása, a próba vezetése). Teret ad az egyéni ambícióknak (pl. filmkészítésnél operatőr, rendező, főszereplő választása).
4.8.	A tanuló hibáit, tévesztéseit mint a tanulási folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.	A tanító épít a természetes tanulási folyamatokra, s a tapasztalt jelenségeket, megoldási utakat és tévutakat is formáló, segítő szándékkal használja fel. Terveiben felkészül a típushibák megelőzésére; elemző munkájában megjelenik az ezekhez kapcsolódó fejlesztési javaslat, terv.	A tanító felismerteti a tanulóval a tévedést, s rávezeti a helyes megoldásra. Ezeket a látott órán alkalmazza, a nem várt megnyilvánulásokra reflektál. Problémafelvetésből indul ki a beláttatás során (pl. egy logikai előfeltevést a kipróbálás után maguk igazolják vagy vetnek el).
4.9.	Az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezeli.	A tanító a tanulócsoporthoz meglévő különbségekhez és tanulási utakhoz igazodva (a kiemelt figyelmet igénylők számára) a differenciált rétegmunkával, valamint az adekvát feladatok segítségével párhuzamos feladatvégzést biztosít (a tanulási technikák hatékony elsajátítása érdekében). A dokumentumokban ennek a tartalmi leírása is megtalálható (pl. óratervek mellékletében a konkrét feladatok).	A tanító az adott szöveget, helyzetet, gyakorlatot a hatékony tanulási technikák elsajátításának eszközeként használja; ennek érdekében különbözőképpen dolgoztat. Ezt az egyénileg eltérő tanulási stílus felismertetésével és gyakoroltatásával valósítja meg. Az óraelemzés során beszámol a gyermekekhez való alkalmazkodás elveiről, az órán látható mozzanatok kiemelésével.
4.10.	Reálisan és szakszerűen elemzi és értékeli saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását.	A tanító kidolgozott és követhető kritérium-orientált értékelő rendszert alkalmaz, mely illeszkedik az adott tanulócsoporthoz sajátosságaihoz. Értékelési rendszere felülvizsgálatára és korrekciójára képes. A tanító reflexiójában értékeli az egyéni bánásmód megvalósítását.	A tanító az óraelemzés során értékeli a tanítási folyamat sikeres és problémás elemeit az egyéni bánásmód megvalósítása szempontjából (pl. kritikusan elemzi a tanórai differenciálás eredményes vagy eredménytelen voltát).

5. kompetencia: A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység			
<p>Szaktárgyi/tanítói alapszak KKK-k: "Képes az egyes műveltségterületi oktatás - nevelés tanórai, illetve tanórán kívüli közösségi formáinak, csoportos tevékenységeinek megszervezésére, a tanulói közösségekben rejlő lehetőségek kihasználására, az egyének közötti különbségek megértésére, interkulturális nevelési programok alkalmazására, az együttműködési készségek fejlesztésére.</p> <p>Képes a fejlesztési folyamat közösségi kereteinek megteremtésére, valamint arra, hogy e folyamatban, többféle szerepben vegyen részt.</p> <p>Elkötelezett a tanulók kompetenciáinak egyéni fejlesztésére, az ezt szolgáló csoportos tevékenységek megszervezésére. A nem formális módszerek tananyaghoz kapcsolt alkalmazásának lehetőségeivel képes élni. Ismeri a projekt- vagy projektorientált munka jellegzetességeit; a páros és csoportmunka; kooperatív tanulási technikák, ezek előnyeit az előítélet-mentes interkulturális nevelésben. Értékként kezeli a multikulturalitást. Jártas az iskolai ünnepek, az egyes tanulmányi versenyek, tanulmányi kirándulások megszervezésében, lebonyolításában. Képes iskolaiújság, iskolarádió, iskolai és egyéb közösségi honlapok létrehozásának, szakmai működtetésének támogatására. Támogatja, ösztönzi a szakköri, diákköri (pl. művészetek, sport, környezetvédelem, kórus) a tanulói (ön)szerveződéseket."</p>			
A kompetenciákhoz tartozó indikátorok értelmezése példákkal az adott terület, tantárgy vonatkozásában.			
Indikátorok		Szakterületi/szakspecifikus példák	
		A portfólió alapján	Az óralátogatás alapján
5.1.	Óráin harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremt.	A tanító – a dokumentumok alapján – tudatosan és gyakran alkalmaz kooperatív tanulási struktúrákat, amelyekben az építő egymásra utaltság, a párhuzamos interakciók, a heterogenitás, az egyéni felelősség elve hangsúlyt kap.	A látott órán megmutatkozik a tanító elkötelezettsége az egyenlő bánásmód elve mellett; gyakorlatában, kommunikációjában példát mutat erre (pl. a tanulók gyakran kérdeznek, vagy elegendő időt hagy a feladatmegoldásra, nem sűrgeti a tanulókat). Pozitív visszajelzéseket ad.
5.2.	Tanítványait egymás elfogadására, tiszteletére neveli.	Tervezeteiben (tematikus terv, osztályfőnöki munkaterv) közös élményekre épülő tevékenységek is fellelhetők. A tanító olyan programokat szervez, melyeken példát mutathat a gyerekeknek az együttműködésben (pl. az osztály közös produkcióval készül az iskolai tehetségnapra). Saját élményű tanulási helyzeteket szervez (pl.: <i>Láthatatlan kiállítás</i>).	Az órai kommunikáció során a tanulók egymás közti megnyilvánulásai, ill. az arra adott tanítói reakciók elfogadásról árulkodnak. Az adott órán és az elemzés során is kiderül, hogy a tanító észreveszi, ha egy-egy tanuló kirekesztődik a közösségből, és igyekszik tenni a kirekesztés ellen (pl.: elítéli a társak kinevetését és/vagy kiemeli az egyének jó tulajdonságát). A munkaformák alkalmazása során törekszik a változatosságra: a tanulóknak lehetőségük nyílik a feladatok megoldásakor más és más társukkal együtt dolgozni.

5.3.	Munkájában figyelembe veszi a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait.	A csoportprofilból kiderül, hogy a tanító tájékozódott az iskola sajátos környezetét illetően, az oda járó gyerekek családi hátterét, igényeit és lehetőségeit árnyaltan leírta. A portfólió dokumentumai között megtalálható a – tanulók érdekében – szociális és egyéb hátrányaik leküzdésére tett intézkedéseinek a leírása.	A tanítási órán a választott téma, olvasmány, indukciós szöveg vagy hívókép a sokszínű társadalmi környezetet tükrözi. A látott óra során az előzetes tudás adta előny azonos hangsúlyú, mint a hatékony önálló kutatás; felfedező tanulás. Kerüli a szülői munkán alapuló otthoni szorgalmi feladatok adását. Inkább az iskolán belül megoldható kutatómunkát preferálja. Érzékeny a társadalmi hátrányok iránt.
5.4.	Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során.	A tanító a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében figyelembe veszi a közösségfejlesztés szempontjait; a tanórákon a versenyzés túlsúlya helyett az együttműködést, az építő egymásrataltságot igénylő módszertani eljárásokkal, programokkal, tevékenységekkel dolgozik (pl. projekt-tervet készít, kooperatív munkaformát alkalmaz).	A tanító az adott órán és az elemzés során különbséget tesz az etikus verseny (motiválás eszköze), és a teljesítménykényszer között; ez utóbbit a tervező- és szervezőmunka során tudatosan kerüli. A stratégiai, táblás vagy sportjátékokkal együttes tevékenység révén fejleszti a közösségi szellemet, az elfogadottság érzését, segíti az egyén szocializációját, együttműködési készségeinek fejlődését. A tanítási órákon az együttműködést támogató munkaformákat részesíti előnyben (páros munka, csoportmunka, kooperatív munka).
5.5.	Az iskolai, osztálytermi konfliktusok megelőzésére törekszik, például megbeszélések szervezésével, közös szabályok megfogalmazásával, következetes és kiszámítható értékeléssel.	A tanító a gyerekekkel közösen alkotott szabály- és szokásrendszer meglétére utal a dokumentumokban: helyzetelemzések és/vagy osztályfőnöki feljegyzések és/vagy projektnapló(k) formájában. Ismeri a csoportban rejlő konfliktusforrásokat, azok megelőzésre tudatosan törekszik.	A tanító az órán a konfliktus megelőzése érdekében tisztázza az elvárt viselkedési módot, az értékelés kritériumait. Ezekre az óra végén visszatér. Önértékelésre ösztönzi tanítványait.
5.6.	A csoportjaiban felmerülő konfliktusokat felismeri, helyesen értelmezi és hatékonyan kezeli.	A tanító osztályfőnöki – vagy más, attitűdformálást célzó – terveiben a konfliktusmegoldás lehetséges módjait és azok várható következményeit irodalmi példán keresztül értelmezi a tanulókkal. Drámapedagógiai szituációs gyakorlatokat tervez.	A látott óra és annak elemzése során a tanító a felmerülő problémákat fejlesztési feladatként értelmezi. Az órán az aktuális konfliktus megoldásával nem vár. Képes változtatni előzetes tervein, ha a tanítási órán (vagy azt közvetlenül megelőzően) olyan eset történik a tanulócsoportjában, ami azonnali megbeszélést igényel. Tudatosítja a nonverbális kommunikáció jelentőségét: arckifejezések, gesztusok értelmezése egy feladat kapcsán.

5.7.	A tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét ösztönzi, fejleszti a tanulók vitakultúráját	Olyan feladatokat tervez a tanító, amely véleménycserére, állásfoglalásra készíti a tanulókat (pl. a kirándulás úticélja, közös program kiválasztása, vagy akár egy-egy iskolai program kapcsán felmerülő szervezési feladatok és kompetenciák megosztása).	A látott órán pl. véleménykülönbség esetén nem dönt direkt módon a tanító, hanem konszenzus kialakítására törekszik (pl.: igaz-hamis állítások esetén indoklást kér). A tettek lehetséges okainak megítélésére vitát szervez, amelynek során gyakoroltatja az érvelés technikáját. Döntési helyzetet teremt, melyben ütközteti az eltérő véleményeket. A vita alatti indulatok felismertetésére és tudatosítására törekszik. Feladat-adásaiban törekszik arra, hogy a megoldások megbeszélése során a szóbeli kommunikáció fejlesztése is előtérbe helyeződjön (pl. egész mondatos válaszokat vár).
5.8.	Értékközvetítő tevékenysége tudatos. Együttműködés, altruizmus, nyitottság, társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemzi.	A tanító elkötelezett a szélesebb társadalmi közösség építésében, és közvetíti a tevékeny állampolgári, közösségi magatartásmód értékeit a tanulóknak számára. Bemutat tanórán kívüli tevékenységeket: múzeum, színház, és különféle rendezvények látogatása, szervezése. Törekszik a szemléletformáló programok megismertetésére (Ability Park, Néprajzi Múzeum, hajléktalanokat felkaroló sportegyesületek, stb.), vagy pl. téma-napokat tervez a kultúrák közötti különbségek megismertetésére.	Adott tartalom lehetőségeit tudatosan kihasználja a kulturális különbségek bemutatására (pl. a térbeli tájékozódás megnevezési módjai: 42. vagy Kossuth utca). Ismeretek nyújtásával küzd az előítéletek ellen (pl. eltérő ünneplési szokások, viseletek, dallam vagy díszítőmotívumok, mesei elemek; eltérő étkezési és/vagy játékokban megmutatkozó szokások megismertetése).
5.9.	Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére online közösségeket hoz létre, ahol értékteremtő, tevékeny, követendő mintát mutat a diákoknak a digitális eszközök funkcionális használatának terén.	A 6 - 12 éves korosztály sajátosságainak figyelembevételével, a szülőkkel szoros együttműködésben, a tanító a tanulóinak lehetőséget teremt a csoporthoz való tartozás élményének digitális megélésére is (sportesemények hírei, közös zene, a hiányzókkal való kapcsolattartás, programszervezés, információgyűjtés, információ átadás, digitális napló, osztályfelület, stb.). Szorgalmazza az intézmény honlapjának folyamatos figyelemmel kísérését mind tanítványai, mind azok szülei körében.	A tanító felhívja a diákok figyelmét arra, hogy a csoport által használt közösségi felületen – az óra témájával, közvetlen anyagával vagy annak összefüggéseivel kapcsolatban – milyen etikus lehetőségek kínálkoznak; megerősíti a kritikus és/vagy konstruktív kezdeményezéseket (pl. online beadandó házi feladatot ad vagy mutat be).
5.10.	Tudatosan alkalmazza a közösségfejlesztés változatos módszereit.	A tanító a játékokat, meséket, drámapedagógiai eljárásokat a közösségfejlesztés érdekében alkalmazza. Helyzetelemzéseiben, terveiben (osztályfőnöki tanmenet, kommunikáció) a közösségfejlesztés célja kiemelt szerepet kap. Szabadidőben közösségi programokat szervez (pl. :farsang, közös műsort tanít be, kirándulást vagy erdei iskolát szervez).	A demokratikus attitűdök fejlesztése megjelenik a tanórán (pl. kooperatív csoportmunkát igénylő játékokat szervez, feladatokat ad, melyek csak együttes, közös megoldás esetén adnak helyes eredményt). Tudatosítja tanítványaiiban a közös siker eléréséhez szükséges egyéni felelősséget.Csoportszervezés során fellép a kirekesztés és az egymással szemben megnyilvánuló agresszió ellen.

6. kompetencia: Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése			
<p>Szaktárgyi/tanítói alapszak KKK-k: "Képes a tanulók fejlődési folyamatainak, tanulmányi teljesítményeinek, személyiségfejlődésének elemi diagnosztikus, formatív és szummatív értékelésére; ezen értékelési fajták és funkciók folyamatszerű, egységben való alkalmazására. Ismeri a saját tanulócsoportjának sajátosságait, az egyes tanulók hatékony tanulási útját. Törekszik az értékelés eredményeinek hatékony alkalmazására; az önértékelés fejlesztésére. Ismeri az országos kompetenciamérés eredményeit, tanulságait. Képes a nevelés folyamatában reflektálni a különféle értékelési szempontokra, a közös tanórai vagy tanórán kívüli interpretációk megszervezésére, az értékelési szempontok diákokkal közös megvitatására, a tanulók egyéni nehézségeinek felmérésére. Az oktatás, a nevelés és az ismeretbővítés folyamatában is olyan értékelő eljárásokat alkalmaz, amelyek pozitívan hatnak a tanulók fejlődésére, önértékelésére. Képes az egyes műveltségterületeken kidolgozott standardok tartalmi célokat szolgáló és a fejlesztő értékelési módszerek harmonizálására, meglévő mérési eszközök adaptív alkalmazására."</p>			
A kompetenciákhoz tartozó indikátorok értelmezése példákkal az adott terület, tantárgy vonatkozásában.			
Indikátorok		Szakterületi/szakspecifikus példák	
		A portfólió alapján	Az óralátogatás alapján
6.1.	Jól ismeri a szaktárgy tantervi követelményeit, és képes saját követelményeit ezek figyelembevételével és saját tanulócsoportjának ismeretében pontosan körülhatárolni, következetesen alkalmazni.	Követelményét összehangolja az országos kompetenciamérések során feltárt tanulói képességszintekkel és a tantervi követelményekkel. Differenciált követelményrendszert alkalmaz a 4. és a 6. évfolyam végéig. Ezt az összeállított anyag – magyarázatokkal együtt – tartalmazza.	Az adott tantárgy (tantervben megfogalmazott) év végi követelményeit a tanulócsoport életkorának, összetételének megfelelően szabályozza. Tananyagot évfolyamok között átcsoportosít. Erről a látott óra, tantárgy kapcsán az elemzés során beszámol.
6.2.	Céljainak megfelelően, változatosan és nagy biztonsággal választja meg a különböző értékelési módszereket, eszközöket.	A tanító tervezeteiben fellelhető, hogy tisztában van a diagnosztikus, a formatív és a szummatív értékelések szerepével, az értékelés céljával, a reflexióban indokolja az értékelési módszer választását, amely a pedagógiai céloknak alárendelt. A gyakorlatban törekszik az értékelési formák változatos használatára (pl. tervezeteiben fellelhető, hogy folyamat közben nagy hangsúlyt fektet a formatív értékelésre, és nem tolja el a hangsúlyt a szummatív értékelés irányába).	Az órán a tanulói teljesítményeket, szóbeli összefoglalókat szövegesen is értékeli a tanító. Értékelési eljárását következetesen alkalmazza (pl. pontozási rendszere követhető és egyértelmű). A folyamatos (formatív) értékelése segít, motiváló, a tanulóknak állandó visszajelzést biztosít. Az értékelési eljárások kritériumait a tanév elején rögzítetteti a tanulók füzetében (pl.: felmérések százalékos értékeléséhez tartozó érdemjegy).

6.3.	A szaktárgy ismereteit és speciális kompetenciáit mérő eszközöket (kérdőíveket, tudásszintmérő teszteket) készít.	A tanító a fejlesztési, tartalmi és mérésmetodikai elveknek megfelelő, a tanulók sajátosságait is figyelembe vevő mérőeszközöket dolgoz ki (pl.:a reflexióban elemzi a feladatválasztást, a feladatok sorrendjét, a pontozási és súlyozási elveit).	A tanító felhasználja a szóbeli vagy írásbeli ellenőrzések (pl. a témazáró dolgozat eredményeit), s tanulságait az adott órán megbeszéli. A tanítási órákon is igyekszik a tanulók tudásszintjéről (formatív, fejlesztő) visszajelzést adni; olyan feladatlapokat, rejtvényeket állít össze, amelyek lehetőséget adnak az önálló munkavégzésre és annak eredményességének felismerésére.
6.4.	A tanulás támogatása érdekében az órákon törekszik a folyamatos visszajelzésre.	A tanító óraterveiben az ellenőrzés és értékelés megtervezett.	A tanító törekszik az órákon a folyamatos formatív visszajelzésre a tanulás támogatása érdekében (pl. néhány szavas, egy-két mondatos megjegyzést fűz a tanulók megnyilvánulásaihoz, megtervezi a lényegkiemelő, összefoglaló vagy értékelő visszacsatolási metódusokat).
6.5.	Visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, tárgyyszerűek.	A tanító a tevékenységekben megmutatkozó ismereteket, azok értékelését tartja szem előtt; értékelési szempontjainak alkalmazása egyértelmű és követhető a diákok, szülők számára. Az összegyűjtött anyagok tartalmaznak értékelési szempontokat, s arra is reflektálnak, mikor és hogyan ismerhetik meg a tanulók, szülők ezeket.	A tanító értékelési szempontjainak alkalmazása egyértelmű és követhető a tanulók és a szülők számára. Az órán adott visszajelzései tömörök, lényegre irányulnak. Mindig a teljesítményt, és nem a tanulót értékeli. Értékeléseinél a tanuló önmagához mért fejlődését helyezi előtérbe.
6.6.	Értékeléseivel, visszajelzéseivel a tanulók fejlődését segíti.	Az értékelés során a tanulók tudását állapítja meg és fejlődését támogatja a tanító. Visszajelzéseivel a feladatok tartalmi, szerkezeti minősítésére is ráirányítja a tanulók figyelmét.	A tanító órán adott visszajelzései ösztönző hatásúak. A feladatok optimális nehézségűek. A differenciált feladat-adással biztosítja az egyénre szabott értékelést.
6.7.	Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését.	A portfólió tartalmazza annak megtervezését, hogyan fejleszti összeállítója a tanulók önértékelését a tanítói indirekt, a csoport és a tanulói önértékelés segítségével.	A tanító olyan tanítási és értékelő eljárásokat használ, melyek fejlődésre s az önértékelés fejlesztésre ösztönöznek (pl. a tevékenységformák produktumainak vagy egy-egy kiselőadásnak az önértékelése vagy/és közös szempontok alapján történő értékelése, az együttműködést igénylő munkaformák, helyzetek értékelése közös szempontrendszer alapján; tesztek javítása, értékelése pármunkában). Tanítási óra végén visszacsatolást vár a tanulóktól arról, hogy hogyan értékelik önmaguk tanórai munkáját.

6.8.	Önállóan képes a tanulói munkák értékeléséből kapott adatokat elemezni, az egyéni, illetve a csoportos fejlesztés alapjaként használni, szükség esetén gyakorlatát módosítani.	A portfólió tartalmazza, hogy a tanító az értékelési adatok elemzésének segítségével hogyan fejleszti saját gyakorlatát, hogyan határozza meg további céljait, feladatait. Pl. első osztályban akkor kezdi a betűtanítást, ha az osztály az előkészítő időszakban elérte a megfelelő fejlettségi szintet – ennek hiányában további fejlesztési feladatokat iktat be, erre tervezeteiben reflektál.	Az óramegbeszélésen kiderül, hogy a tanító a tanulói munkák értékeléséből kapott adatokat önállóan elemzi, tipizálja; az egyéni, páros, illetve a csoportos fejlesztés egyik fontos támpontjaként használja, a következő tanóra tervezésénél ezeket figyelembe is veszi. Ennek függvényében képes szükség esetén gyakorlatát módosítani.
------	--	---	--

7. kompetencia: Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

Szaktárgyi/tanítói alapszak KKK-k: "Képes a tanulói motiváció, az önálló, valamint a közösségi tevékenység támogatására, hatékony ismeretközvetítésre, adaptív oktatásra-nevelésre. Folyamatosan törekszik saját pedagógiai kommunikációjának, az osztálytermi és a tanórán kívüli iskolai kommunikáció sajátosságainak megismerésére. Képes magyarázó, kérdező, instruáló, visszacsatoló, értékelő, tevékenységszervező, kapcsolatteremtő, -tartó, -záró, kommunikációs kultúrájának fejlesztésére az iskolai és az iskolán kívüli nevelés szinterein. Képes az olyan elsajátított anyanyelvi és tantárgy-pedagógiai ismereteknek, amelyek az olvasás, írás alapkészségeinek a kialakításához szükségesek; valamint a matematika, a természettudományok alapoktatásához szükséges korszerű ismeretrendszerek, összefüggések, tantárgy-pedagógiai eljárásoknak; az elsajátított művészeti neveléshez (ének-zene, vizuális nevelés) szükséges szakismereteknek, a 6-10 éves gyermekek auditív és vizuális megismerő, kifejező és alkotó képességeinek fejlesztésével kapcsolatos metodikai eljárásoknak; a technika-életvitel-háztartástan oktatásához szükséges ismereteknek, metodikai tudnivalóknak; az egészséges életmód kialakításához, a testi nevelés oktatásához szükséges tudásnak, speciális tantárgy-pedagógiai eljárásoknak; s egy választott műveltségterület oktatásának 1-6. osztályra vonatkozó követelményeinek tartalmi és metodikai összefüggéseinek - a tantárgyközi beágyazottság miatt - megfelelően az iskolai, illetve az iskolán kívüli nevelés más szereplőivel (a közművelődési intézményekkel, a múzeumokkal) való kooperációra. Ismeri a főbb szakmai szervezetek munkáját. Törekszik a pedagógiai tevékenységét támogató szakmai szervezetekkel és szakemberekkel való együttműködésre. Kapcsolatot tart a szülőkkel, az iskolai közösségekkel, a társszervezetekkel."

A kompetenciákhoz tartozó **indikátorok értelmezése példák** az adott terület, tantárgy vonatkozásában.

Indikátorok		Szakterületi/szakspecifikus példák	
		A portfólió alapján	Az óralátogatás alapján
7.1.	Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.	Az összeállított anyag rövid elemzést tartalmaz a pedagógus – szülő, illetve a pedagógus – pedagógus kapcsolatrendszerről; ezek erősségeiről, akadályairól, s az iskola pedagógiai programjában rögzített ezirányú törekvéseiről.	A látott órán a tanító sokszor tett fel ösztönző, konstruktív kérdéseket – kisebb részt frontálisan, inkább az egyének, csoportok számára, s az esetleges tévedéseket természetes módon, egyszerű reflexióként kezelte, melyeknek helye van a tanulási folyamatban, de korrigálta azokat.
7.2.	A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.	Az összeállított portfólió tartalmaz a kapcsolattartás természetességére és szabályozottságára utaló elemeket is: a kötetlen programok, táborok esetében, valamint a hétköznapiakban is elérhető a tanuló és a volt tanítványok és a szülők részére a tanító. A tanító gyakorlatában az elektronikus napló és/vagy a közös csoport-levelező programok használata napi rendszerességű, és él is ezekkel a (körülmények nyújtotta) lehetőségekkel.	Az adott órán a tanító közvetett szemléltetésre használta az IKT-eszközöket, főként gondolat-indítóként (bemutatás, ráhangolódás) vagy magyarázatképpen, esetleg ellenőrzés céljával. Mindezt az elemzés során kifejti.

<p>7.3.</p>	<p>Nyitott a szülő, a tanuló, az intézményvezető, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.</p>	<p>A tanító a tanárok és a szülők közötti információcsere hatékony módszereire törekszik, bármilyen struktúrában dolgozik. Kerüli az adott kultúrától idegen elemek használatát, ugyanakkor partneri viszonyra törekszik mind a horizontális, mind az alá-fölérendeltségi viszonyaiban. Tiszteli más kollégák eredményeit. Betartja a szülők és saját tanítói kompetencia-határait, de a véleményüket – közös szempontok alapján, formális keretek között – mérlegeli (pl. családi beszélgetések).</p>	<p>A tanító az órán az adott intézményben érzékelhető – a szervezeti struktúrát leképező – kommunikációs szokásokat a demokratikus attitűdök alakításának szolgálatába állítja, toleránsan, empaticusan viselkedik; keresi az együttműködés lehetőségeit iskolán belül és azon kívül is (pl. a hierarchikus kommunikáció és az érdem szerinti elismertség megfigyeltetése a mesékben; a nézőpontok demokratikussága / a háromszög csúcsaiból való megfigyelések/, a természeti jelenségek saját nézőpontjai). A "jelentős" változások szubjektivitása/objektivitása megjelenik az elemzésben.</p>
<p>7.4.</p>	<p>A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.</p>	<p>A tanító a munkája során felmerült feladatokat, ha kell, önállóan végzi, ám szükség esetén a megfelelő szakmai partnerrel együttműködik, ezt kezdeményezi (tanulási vagy magatartási problémák, a sajátos nevelési igényből fakadó nehézségek közös leküzdése; utazó gyógypedagógus hívása, tanácsainak elfogadása; esetleg különórák, edzések vezetőivel való szakmai beszélgetések). A saját gyermekcsoportjának minden tagját képviseli.</p>	<p>A tanító a segítő szakemberekkel – a fejlesztés érdekében – együttműködik, információit megosztja, információt kér. Az óramegbeszélésen beszámol az együttműködés formáiról, tanulságairól, hasznosságáról.</p>
<p>7.5.</p>	<p>A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.</p>	<p>A tanító a tantestületben aktív, előre felkészül az értekezletek témájára, s ezt (a kapott információk birtokában) elemzi. Érveket gyűjt a saját intézmény/munkacsoport hatékony munkájának érdekében; gyakorlatát átgondolja, azon – esetleg – alakítja. A tantestületi vitát nem tartja a személyes konfliktusokból eredő veszekedésnek. A tanító magatartásával jelzi, hogy szakmai fórumon, a pedagógiai végzettségéből és képzettségéből adódóan nem agresszív, befogadó vagy passzív/inaktív elszenvető (pl. dolgozatjavítás, füzetek ellenőrzése, előírása, stb). Az összegyűjtött anyag utal a tantestületi aktivitásra (pl. egy-egy program kezdeményezése innen ered, csatlakozik a tanító külső szakmai szervezetekhez a felmerülő témák folyamánként, stb.).</p>	<p>Az óralátogatáson a tanító kommunikációja a tartalom előlendítését és/vagy a fejlesztést szolgálja; sok a szervezésre utaló közlés. Az esetek többségében a magyarázat, az előzővel együtt, a frontálitást kimeríti. Minden megnyilvánulás a tudatosságot sugározza; óraelemzés során a tanító fő kommunikációs formája az asszertivitás.</p>

7.6.	Iskolai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi.	A tanító – az összegyűjtött anyag alapján – feladatot, szerepet vállal a team-munka során; érdeklődést mutat a saját kollégák, illetve a pedagógusközösség sikerei és kudarcai iránt.	A tanító az iskola szervezeti kultúrája alapján végzi munkáját. Képes az önálló fejlesztési és nevelőmunkára, valamint a segítő szakemberekkel és szakos kollégáival szoros együttműködésben dolgozni (pl. a testnevelőkkel, művészeti tárgyakat tanítókkal rendszeresen konzultál, a gyermekcsoport mozgásfejlődését maga is elősegíti, kollégája megfigyeléseit rögzíti, felhasználja.)
7.7.	A szakmai munkaközösség munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal. Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai és tanulás-szervezési eljárások (pl. projekt-oktatás, témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.	A tanító a különböző iskolai programok, illetve a nyílt oktatás egyes elemeinek kooperációt igénylő mozzanatait feltünteti a portfóliójában; szerepét, feladatkörét, horizontális és alá-főlérendeltségi kapcsolatait megjeleníti, közös munkaként értékeli.	A tanító az órájába beépíti a szakmai team megállapodásait (pl. az osztály és a tágabb közösség erőfeszítései a rend megteremtésére; eszközök vagy munkaformák egyezményes használata; felhasználja a különböző iskolai rendezvények nyújtotta alkalmakat, ezekre az elemzésen kitér).
7.8.	A tanulóhoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakít ki.	A tanító összegyűjtött dokumentumaiból kiderül, hogy a tantárgyi lehetőségeken belül megtervezi a tanulói kommunikációt, a párhuzamos interakciókat.	A tanító kommunikációja az asszertivitást mutatja példaként, a tér- és munkaszervezése inkább a párhuzamos interakcióknak kedvez. Biztosítja a fegyelmet. Hangereje a céloknak megfelelő, nem zavarja az egyéni feladatvégzést. Viselkedése nyugalmat áraszt, mozgása célszerű.
7.9.	Munkája során érthetően és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.	A tanító a szaknyelvet használva – de a kommunikációs partnerének felkészültségét, érettségét és a szakmai kompetenciáját figyelembe véve – ad át vagy fogad munkája során információkat.	A tanító közlései, utasításai egyértelműek a tanulók számára. Magyarázatai képszerűek, követhetők. Előadásmódja természetes. Felolvasása élményszerű. A szaknyelv használata az életkori sajátosságoknak megfelelő.

7.10.	Tudatosan támogatja a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.	A tanító feltünteti a portfóliójában, milyen kommunikációs fórumok, lehetőségek állnak tanítványai rendelkezésére ahhoz, hogy kapcsolatokat teremtsenek, tartsanak fenn, s ha szükséges, alternatív módokat is kínál. Óraterveiben (bármely tantárgy esetében) a kommunikációs készség fejlesztésének célját kitűzi.	A tanító az óra során figyel arra, hogy a tanulók inkább nyitott kérdéseket, problémafelvetéseket fogalmazzanak meg, ne tereljék el a témát (s maga se anekdotázzon), kerülje és kerültesse a közbevágást; a térszervezésnél tudatosan készül arra, hogy szembenézhesse a beszélővel a hallgatók; kerüli óravezetésével a túl kritikus megszólalásokat. Törekszik a tisztázási célú összefoglalásokra egy hosszabb diagonális vagy horizontális kommunikáció után. Feladatadásaiban törekszik arra, hogy a megoldások megbeszélése során a szóbeli kommunikáció fejlesztése is előtérbe helyeződjön (pl. egész mondatos válaszokat vár).
-------	---	--	--

8. kompetencia: Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért			
Szaktárgyi/tanítói alapszak KKK-k:			
A kompetenciákhoz tartozó indikátorok értelmezése példákkal az adott terület, tantárgy vonatkozásában.			
Indikátorok		Szakterületi/szakspecifikus példák	
		A portfólió alapján	Az óralátogatás alapján
8.1.	Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz.	A portfólióból kiderül, hogy annak összeállítója személyiségjegyeit és felkészültségét figyelembe veszi módszereinek alkalmazásában: vitakezdeményezésben, kooperatív munkában, motiválásban, kreatív feladatok kijelölésében. Igénye van az innovációra, az új eredménynek, módszerek követésére, adaptív alkalmazására, folyamatos eredménykövetésre, önálló önképzésre. Személyes tapasztalatait integrálja, saját munkáját elemzi, értékeli, önmegfigyelő és önfejlesztő módszereket alkalmaz.	A tanító tisztában van személyiségének előnyeivel és hátrányaival. Az óra megbeszélésén elemzi, értékeli saját pedagógiai munkáját; elemzéséhez szempontokat tud kapcsolni. Külső megfigyelő segítségével képes fejlesztő, előremutató javaslatok megfogalmazására, saját tevékenysége hatékonyságának növelésére. Komoly felelősséget tulajdonít magának, képzettségének, a szakmai művekben való olvasottságának, zenei és általános műveltségének, világnézeti semlegességének/elkötelezettségének, hiszen személyiségével hatással van a tanulókra.
8.2.	Saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti.	Szakmai munkáját az innovativitás jellemzi. Tervezési munkáját tapasztalatainak, önreflexióinak megfelelően folyamatosan értékeli és módosítja. A neveléstudomány s annak társtudományai körében végzett kutatások újabb eredményeit is alkalmazza. Keresi a szakmai fejlődését támogató szakmai kooperáció lehetőségeit.	Az óramegbeszélésen kiderül, hogy a tanító a folyamatos önművelésre és az igényes szakmai tudásra alapozza munkáját. Látogatja kollégái óráit, illetve saját óráit látogatják kollégái. Tapasztalatait beépíti saját munkájába. Különbséget tud tenni párhuzamosan tanított csoportok tanítási-nevelési módszereiben, a csoportok jellemzői és igényei szerint. A tanítási tevékenységét hosszabb időt átfogóan is (pl. egy tanítási ciklus végén) segítséggel elemzi és értékeli.
8.3.	Tudatosan fejleszti pedagógiai kommunikációját.	A tanító a saját kommunikációs készségének fejlettségéről és fejlesztéséről is reflektál.	A látott órához kapcsolódóan a tanító a saját kommunikációs készségének fejlettségéről és fejlesztéséről is reflektál.
8.4.	Rendszeresen tájékozódik a szaktárgyára és a pedagógia tudományára vonatkozó legújabb eredményekről, kihasználja a továbbképzési lehetőségeket.	Az összegyűjtött szakmai anyagból kiderül, hogy a tanítónak igénye van az innovációra, az új eredménynek, módszerek követésére, adaptív alkalmazására, folyamatos eredménykövetésre, önálló önképzésre.	Az órán a tanító a tevékenységek között a továbbképzéseken tanult felhasználására reflektál; fejlesztési és/vagy tudományos szempontból elemzi a munkájába beépített tartalmakat az óramegbeszélésen.

8.5.	Munkájában alkalmaz új módszereket, tudományos eredményeket.	Az összegyűjtött szakmai anyagból kiderül, hogy a tanítónak megalapozott a pedagógiai tudományos felkészültsége; az eredmények érthető formában történő továbbadására sikeresen vállalkozik.	A tanító óráján megjelenik a mozgásos tanulás, a tanulói tevékenységek dominálnak a pedagógusi közlésformák helyett. Az egyes művészeti elemek a tanuláshoz szükséges észlelési, emlékezeti, megfigyelési, belső képteremtési műveleteket szolgálják; így a kognitív funkciókat alakítják. Megjelenik az algoritmikus gondolkodás alakítása is, a 6-12 éves gyermek sajátosságaihoz igazodva.
8.6.	Rendszeresen tájékozódik a digitális tananyagokról, eszközökről, az oktatástámogató digitális technológia legújabb eredményeiről, konstruktívan szemléli felhasználhatóságukat.	A portfólióban reflexiót találhatunk arról, hogy a tanító releváns pedagógiai honlapokon tájékozódik az új taneszközökről, digitális vagy hagyományos fejlesztő- vagy tananyagokról. Kritikusan és konstruktívan elemzi, értékeli felhasználhatóságukat. Ezirányú továbbképzéseken vesz részt.	A tanítónak az infokommunikációs technológiai ismeretei legalább felhasználói szintűek. Követi a munkájához szükséges szakirodalmat, újfajta szemléltetőanyagokat épít be a tanórákba.
8.7.	Élő szakmai kapcsolatrendszert alakít ki az intézményen kívül is.	A tanító portfóliójából kiderül, hogy tájékozott az egyes műveltségterületekhez kapcsolódó főbb szakmai szervezetek tevékenységéről. Az oktatási-nevelési munkának megfelelően együttműködik az iskolai, illetve az iskolán kívüli nevelés más szereplőivel (közművelődési intézményekkel, színházakkal, művészeti vagy sportegyesületekkel, kórusokkal stb.; szakmai fórumokkal, szakszolgálatokkal, a gyermekvédelmi- és gyámügyi jelzőrendszer tagjaival).	Az óramegbeszélésen utal arra a tanító, hogy miként működik együtt a tankerületi (esetleg országos) pedagógiai szolgáltató intézményekkel vagy a szakmai fórumokkal. Mely egyesületekkel, csoportokkal, zene-/énekkarral stb. tart kapcsolatot a gyermekek érdeklődésének és fejlődésének nyomon követése érdekében. Mely szervezetekkel működik együtt a hátrányos helyzetű és/vagy deviáns magatartású gyermekek, diákok érdekében. S a különböző intézményekkel fenntartott kapcsolataiból nyert információkat hogyan építi be mindennapi munkájába a tanító.
8.8.	Részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban.	A tanító – lehetőség szerint– részt vesz az oktatást vagy az intézmények fejlesztését célzó pályázatokban, eszközbeszerzésben, alkalmazott kutatásokban.	Az óramegbeszélésen utal arra, hogy milyen helyi fejlesztési, innovációs tevékenységben (pl. programok, tankönyvek kipróbálására) vesz részt. A tanító bevonható intézményi pályázatok megvalósításába, helyi kutatásba, elemzésbe (pl. szociometria, értékelési módszerek, taneszközök elemzése).
8.9.	Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.	A portfólió tartalma bizonyítja, hogy annak összeállítója lehetőségei szerint az online szakmai anyagokat többféle módon alkalmazza, fejleszti (pl. pp, interaktív tábla).	A tanító – lehetőségei szerint – az online szakmai anyagokat többféle módon alkalmazza, fejleszti (pl. pp, interaktív tábla).